

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011, Dep.
0030 OSLO

Uttalelse til forslag om å oppheve betjeningskrav for solarier og alternative løsninger for å håndheve aldersgrensen

Miljørettet helsevern i Vestfold er et interkommunalt samarbeid om miljørettet helsevern for 12 kommuner i Vestfold, med ca. 150 000 innbyggere. Avdelingen utfører oppgaver i henhold til folkehelseloven, kapittel 3 om miljørettet helsevern med tilhørende forskrifter, samt tobakkskadelovens kapittel 5. Avdelingen fører tilsyn med stråling og hygiene i solstudioer. Myndigheten til å fatte vedtak ligger hos kommuneoverlegene i den enkelte kommune.

Miljørettet helsevern i Vestfold som avdeling vil med dette gi en uttalelse til innføring av betjeningskrav:

- Tilstedeværelse av ansatte ville bidra til tryggere solsentre og bedre hygieniske forhold i tillegg til effektiv håndheving av aldersgrensen.
- Statens strålevern har gjort en grundig utredning av flere alternativer til betjeningskrav. Disse ble vurdert som vanskelig gjennomførbare med tanke på effektiv håndheving av aldersgrensen og/eller personvernsikkerhet. Departementet foreslår at solsentrene selv kan velge hvilket system for alderskontroll de ønsker å benytte. Det er vanskelig å se at solsentrene selv kan finne eller vil finne tilfredsstillende løsninger som ivaretar disse hensynene.
- Statens strålevern og kommunen ved miljørettet helsevern har ikke forutsetninger for å kunne kontrollere at den valgte løsning for adgangskontroll, samt at eventuelle lokale registre er etablert i tråd med personvernlovgivningen. Hvis betjeningskravet ikke innføres, eller solariene kan bli delvis betjente, bør solarieierne fremlegge en forhåndsvurdering av valgte løsningen fra Datatilsynet med tanke på personvern.
- Hvis det velges å innføre betjeningskravet, bør solarieprøven være gratis eller innebære minimalt med kostnader. Mange av de betjente solariene er knyttet til treningsstudioer. Det er mange ansatte i denne bransjen i deltidsstillinger, i vikariater og personer under 18 år. Det kan bety betydelige kostnader for virksomhetene å sikre tilstrekkelig kompetanse og opplæring.
- Individuell tilpasset veiledning er ønskelig, men i praksis kan det være vanskelig gjennomførbart. For å kunne gi individuell veiledning, blant annet individuell doseringsplan må ansatte spørre kundene om individuelle forhold som påvirker solariebruken. Det kan være problematisk at ikke helsepersonell spør om sykdommer, føflekker, hudkreft i familien eller medisinbruk. Vurdering av hudtyper krever også kunnskap og erfaring.
- Dessverre kan det også være at verken betjeningen eller kundene er interessert i å gi og/eller få muntlig informasjon. De ansatte vil ikke "skremme vekk" kundene, og kundene ønsker ikke å bli minnet om risiko og kreftfaren.
- Ved å utarbeide egne informasjonshefter for hver hudtype og eventuelt for hver solariemodell kunne man gi en mer tilpasset, skriftlig veiledning. Et slikt hefte kunne gis for hver kunde. Eventuelt kan kundene skrive under et egenerklæringsskjema om at de har mottatt informasjon og kjenner til risikoforhold ved solariebruk. Statens strålevern kunne også

utarbeide app-er, hvor kundene selv kan teste sin egen risiko og få gode råd for soling og solariebruk.

- Vår erfaring under tilsyn er at i dag er det færre avvik i forhold til informasjonsplikt (anbefalte solingstider, advarselsplakat osv.) enn for noen år siden. Solstudioene har vist en del forbedring på dette området.

Konklusjon

Miljørettet helsevern i Vestfold mener at krav til betjening gir den beste løsningen for effektiv adgangskontroll for personer uten 18 år og tilpasset veiledning, i tillegg til å bidra til tryggere solsentre og bedre hygieniske forhold. Vi ser praktiske utfordringer i forhold til å sikre individuelt tilpasset veiledning.

Med vennlig hilsen

Kirsti Grimslund
avdelingsleder

Eva Rizi
miljørettet helsevernkonsulent